

UNIVERZITA KARLOVA – PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Ústav výzkumu a rozvoje vzdělávání

POSUDEK VEDOUcíHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor práce	<i>Bc. Tomáš Bederka</i>
Název práce	<i>Postoje ke společnosti a škole u žáků ve středním odborném vzdělávání</i>
Autor posudku	<i>RNDr. Dominik Dvořák, Ph.D. (vedoucí práce)</i>

Autor sám navrhl téma, které je odborně i školskopoliticky velmi významné, a přistoupil k jeho zpracování se značným nasazením. Práce obsahuje všechny základní části, které mají tvořit zprávu o výzkumu (včetně stručného závěru, který však v obsahu není uveden). Kontrola podobnosti závěrečné práce s jinými dokumenty nenašla žádné shody.

Jako celkový design práce autor zvolil realisticky pojatou explorativní vícepřípadovou studii. Principem případové studie je popis komplexního jevu v bohatém kontextu. Výzkumník by se při tom v ideálním případě měl předem poučit o různých teoriích, které se k jevům a jejich kontextům vyslovují. V daném případě jsou jednotkou analýzy adolescenti ve vzájemně provázaných kontextu rodiny, vrstevnických vztahů, školy, politického a mediálního systému společnosti. V ideálním světě by tedy výzkumník práci rámoval např. také vývojovou psychologií dospívání, teoriemi vrstevnických vztahů, modely užívání a vlivu medií... Reálně T. Bederka v první části práce mohl zpracovat jen některé z relevantních teorií a zdrojů (ke vzdělávacímu systému, politické socializaci...), avšak učinil tak funkčně. Oceňuji hlavně, že se v diskusi k této části vrátil a svá zjištění konfrontoval s některými z prostudovaných pramenů.

Těžiště práce spočívá v popisu šesti případů a jejich mezipřípadové analýze. Autor se vědomě rozhodl pro omezení variability tím, že se nesnažil pokrýt celé spektrum kategorií učňovských oborů (nezařadil maturitní ani dvouleté obory). Dosáhl tak vnitřní homogenity případů z hlediska některých proměnných. To je plně oprávněný přístup, usnadňující interpretaci zjištěných rozdílů, a autor toto rozhodnutí v diskusi reflektuje. Podařilo se úspěšně naplnit základní požadavek kladený na zvolenou výzkumnou metodologii – zkoumaný fenomén plasticky dokumentovat prostřednictvím různých metod sběru dat (rozhovory dominují) a výpovědí různých aktérů. Analytická část poněkud kolísá mezi orientací na případ a orientací na proměnnou a závěry jsou formulovány dosti stručně. Za podstatné považuju, že T. Bederka bohatě naplnil hlavní účel případové studie – shromáždil a dobře prezentoval cenná data z prostředí, do kterého není snadné proniknout, která mohou být dále analyzována a stát se inspirací pro navazující výzkum i pro praxi.

Otázky k obhajobě:

1. V práci se objevuje téma rezignace (vyhoření?) učitelů SOU na vzdělávací funkci školy. Může být problém v průměrném věku učitelských sborů? Setkal jste se jako student se zájmem učilišť o získávání absolventů naší fakulty?
2. Neexistuje určitý protimluv mezi představou, že výchova k demokracii zapojuje žáky do spolu/rozhodování o jejich vzdělávání, a doporučením, aby se posílily povinné prvky politické výchovy?

Celkové hodnocení	<i>Práci doporučuji k obhajobě.</i>
Navržená známka	

V Praze dne 26. července 2018

RNDr. Dominik Dvořák, Ph.D.
vedoucí práce